

JAUNĀ DERĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jer 31:31–34; Mt 5:17–28; Hoz 2:18–20; Jes 56:6, 7; Ebr 8:7, 8; Ebr 10:4; Mt 27:51.

ATMIŅAS PANTS:

“Redzi, nāk dienas,” saka Kungs, “kad es slēgšu jaunu derību ar Israēla namu un Jūdas namu.” (Jer 31:31)

Pirms dažiem gadiem kādā žurnālā bija karikatūra ar firmas menedžeri, kas stāvēja citu darbinieku priekšā. Viņš turēja rokās kasti ar mazgāšanas līdzekli un rādīja to citiem. Viņš lepni norādīja uz vārdu “JAUNS”, kas ar lieliem, sarkaniem burtiem bija rakstīts uz kastes, kas, protams, lika domāt, ka produkts ir jauns. Tad menedžeris sacīja: “Tas, kas ir jauns, ir “JAUNS” un kastes.” Citiem vārdiem, vienīgais jaunums, vienīgais, kas bija mainījies, bija uzraksts uz kastes.

Kaut kādā ziņā kāds varētu teikt, ka jaunā derība ir kaut kas līdzīgs. Derības pamats, pamata cerība, ko tā mums piedāvā, tās pamata nosacījumi ir tie paši, kādi bija atrodami vecajā derībā. Tā vienmēr ir bijusi Dieva žēlastības un žēlsirdības derība, kas balstīta uz mīlestību un pārsniedz cilvēku vājības un neveiksmes.

NEDĒĻAS KOPSKATS:

Kādas paralēles pastāv starp veco un jauno derību? Kāda loma derībā ir likumam? Ar ko tika slēgtas derības? Kas Vēstulē ebrejiem ir domāts ar “labāku derību” (Ebr 8:6)? Kāda ir saistība starp derību un Debesu svētnīcu?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 5. jūnijā.

Redzi, nāk dienas...

Izlasi Jer 31:31–34 un atbildi uz šādiem jautājumiem:

1. Kurš ierosina derību? _____

2. Par kādu likumu šeit ir runa? Kas tas ir par likumu? _____

3. Kurš pants uzsver attiecības, ko Dievs vēlas ar Saviem ļaudīm? _____

4. Kāds Dieva akts Savas tautas labā veido pamatu šīm derības attiecībām? _____

Ir skaidrs: jaunā derība nav kaut kas ļoti atšķirīgs no vecās derības, kas tika slēgta ar Israēlu uz Sinaja kalna. Patiesībā problēma ar Sinaja derību nebija tā, ka tā būtu veca vai novecojusi. Problēma bija, ka tā bija lauzta (sk. Jer 31:32).

Atbildes uz augstāk minētajiem jautājumiem, kas visas atrodamas šajos četros pantos, pierāda, ka daudzi “vecās derības” aspekti ir saglabājušies jaunajā. “Jaunā derība” savā ziņā ir “atjaunota derība”. Tā bija pirmās derības pabeigšana jeb piepildīšana.

Pievērsiet uzmanību Jer 31:34 pēdējai daļai, kurā Kungs ziņo, ka Viņš piedos Savas tautas vainu un grēkus. Kaut arī Kungs atklāj, ka Viņš rakstīs likumu mūsu sirdīs un liks to mūsu vidū, Viņš vienalga uzsver, ka Viņš piedos mūsu grēkus un vainu, kas ir mūsu sirdīs rakstītā likuma pārkāpumi. Vai tu redzi kādu pretrunu vai nesaskaņu starp šīm domām? Ja ne, kāpēc? Ko nozīmē tas, ka likums ir ierakstīts mūsu sirdīs, kā rakstīts Rm 2:15? (Mt 5:17–28) _____

Aplūkojot šodienas pantus, kā jūs tos varētu izmantot, lai atbildētu uz argumentu, ka desmit baušļi (vai konkrēti sabata bauslis) jaunās derības laikā ir nevajadzīgi? Vai ir vispār kaut kas šajos pantos, kas to pasaka? Kā šos pantus varētu izmantot, lai pierādītu likuma mūžīgumu? _____

Sirds darbs

Laikā, kad dienvidu valsts Jūda tuvojās noslēgumam un tauta tika aizvesta Bābeles gūstā, Dievs ar Sava pravieša Jeremijas starpniecību izsludināja “jaunu derību”. Šī ir pirmā reize, kad Bībelē ir minēts šis koncepts. Tomēr, kad bojāejai tuvojās 10 ciltis ietverošā ziemeļu valsts Israēls (aptuveni 150 gadus pirms Jeremijas laika), arī tika pieminēta doma par citu derību, ko izteica pravietis Hozeja (Hoz 2:18–20).

Izlasi Hoz 2:18–20. Ievērojiet paralēli starp to, ko Kungs Saviem ļaudīm saka šeit, un to, ko Viņš saka Jer 31:31–34. Kādi līdzīgi salīdzinājumi ir lietoti, un ko tie liecina par derības pamatnozīmi un raksturu? _____

Tādos brīžos, kad Dieva plānus Viņa derības tautai kavēja viņu sacelšanās un neticība, Viņš izsūtīja praviešus pasludināt, ka derības vēsture ar Viņa uzticīgajiem vēl nav noslēgusies. Lai arī cik neuzticami ir cilvēki, lai arī kāda bija atkrišana, sacelšanās un nepaklausība viņu vidū, Kungs vienalga pasludināja Savu vēlēšanos ieiet derības attiecībās ar visiem, kas ir labprātīgi nožēlot, paklausīt un pasludināt Viņa apsoliņumus.

Izlasi šos pantus. Lai gan nav minēts jēdziens “jaunā derība”, kādi elementi tajos ir atrodamī, kas atspoguļo jaunās derības principus?

Ec 11:19 _____

Ec 18:31 _____

Ec 36:26 _____

Kungs dos “sirdi, ka tie pazīst mani – ka Es esmu Kungs” (Jer 24:7). Viņš izņems “no viņu miesām akmens sirdi” un dos “tiem miesas sirdi” (Ec 11:19), dos “jaunu sirdi” un “jaunu garu” (Ec 36:26). Viņš arī saka: “Es jums došu Savu garu.” (Ec 36:27) Šis Dieva darbs ir jaunās derības pamats.

Ja kāds atnāktu pie jums un teiktu: “Es gribu jaunu sirdi, es gribu, lai likums ir rakstīts manā sirdī, es gribu sirdi, lai iepazītu Kungu, – bet es nezinu, kā to iegūt,” ko jūs teiktu šādam cilvēkam? _____

Vecā un jaunā derība

“Bet svešiniekus, kas turas pie Tā Kunga, kalpo Viņam un mīl Viņa Vārdu, lai būtu Viņa kalpi, kas stingri ievēro sabatu un tur Manu derību, tos Es vadīšu Savā svētajā kalnā un iepriecināšu Savā lūgšanas namā; viņu dedzināmie upuri un kaujamie upuri uz Mana altāra būs Man patīkami, jo Mans nams būs lūgšanas nams visām tautām.” (Jes 56:6, 7)

Jeremija apliecina, ka ar “Israēla namu” ir jāslēdz jauna derība (Jer 31:33). Vai tas nozīmē, ka tikai burtiska Ābrahāma sēkla, tie, kam ir jūdu asinis un kas tādi ir piedzimuši, saņems derības apsolījumus?

Nē! Tā tas nebija pat Vecās Derības laikos. Tas, ka ebreju tautai kā vienotam veselumam tika doti derības apsolījumi, protams, ir pareizi. Tomēr tas neizslēdza citas tautas. Tieši pretēji, gan jūdi, gan pagāni bija aicināti saņemt apsolījumus, bet viņiem bija jāpiekrīt ieiet derībā. Šodien pavisam noteikti nav citādi.

Izlasiet augstāk minētos pantus Jesajas grāmatā. Kādus nosacījumus tie uzliek tiem, kas vēlas kalpot Kungam? Vai ir kāda starpība, ko Dievs prasīja no viņiem toreiz un ko Viņš prasa no mums? Paskaidro savu atbildi. _____

Lai gan jaunā derība ir nosaukta par “labāku” (sk. trešdienas tēmu), patiešām nav atšķirības starp pamatelementiem, kas veido gan veco, gan jauno derību. Tas ir tas pats Dievs, kas piedāvā glābšanu tādā pašā veidā – žēlastībā (2Moz 34:6, Rm 3:24). Tas pats Dievs meklē cilvēkus, kas ticībā pieprasīs Viņa piedošanas apsolījumu (Jer 31:34, Ebr 8:12); tas pats Dievs cenšas rakstīt likumu to sirdīs, kas sekos Viņam ticības attiecībās (Jer 31:33, Ebr 8:10), vienalga, vai tas ir jūds vai pagāns.

Jaunajā Derībā jūdi, atsaucoties žēlastības aicinājumam, pieņēma Jēzu Kristu un Viņa evaņģēliju. Kādu laiku viņi bija draudzes sirds, “atlikums pēc žēlastības” (Rm 11:5), pretstatā tiem, kas bija “nocietinājušies” (Rm 11:7). Vienlaikus pagāni, kas agrāk neticēja, pieņēma evaņģēliju un tika uzņemti kā Dieva patiesā tauta, kas sastāvēja no ticīgajiem neatkarīgi no tautības vai rases (Rm 11:13–24). Tā pagāni, “bez Kristus, šķirti no Israēla draudzes un izslēgti no apsolutiem iestādījumiem” (Ef 2:12), tika satuvināti Kristus asinīs. Kristus nodod “jauno derību” (Ebr 9:15) visiem ticīgajiem, neskatoties uz tautību vai rasi.

“Labāka derība” (Ebr 8:6)

Vakar mēs redzējām, ka, runājot par pamatelementiem, vecā un jaunā derība ir vienādas. Konteksts ir glābšana ticībā Dievam, kas piedod mūsu grēkus ne tāpēc, ka mūsos būtu kas vērtīgs, bet pateicoties vienīgi Viņa žēlastībai. Šīs piedošanas rezultātā mēs ieejam attiecībās ar Viņu, mēs ticībā un paklausībā pakļaujamies Viņam.

Tomēr Vēstule ebrejiem nosauc jauno derību par “labāku derību”. Kā mēs saprotam, ko tas nozīmē? Ar ko viena derība ir labāka par otru?

Kur meklējama vecās derības neveiksme? (Ebr 8:7, 8) _____

Vecās derības problēma nebija pati derība, bet gan tas, ka tauta to nesatvēra ticībā (Ebr 4:2). Jaunās derības pārkums pār veco ir tajā, ka Jēzus – tā vietā, lai tiktu atklāts tikai ar dzīvnieku upuru starpniecību (kā tas ir vecajā derībā), – nu atklājas Viņa nāves un augstpriesterīgās kalpošanas realitātē. Citiem vārdiem, glābšana, kas piedāvāta vecajā derībā, ir tā pati, kas jaunajā. Jaunā derība tomēr pilnīgāk atklāj derības Dievu un Viņa mīlestību pret kritušo cilvēci. Tā ir labāka tādā ziņā, ka viss, kas Vecajā Derībā tika mācīts zīmēs un simbolos, papildījumu atrada Jēzū, uz kura bezgrēcīgo dzīvi, nāvi un augstpriesterīgo kalpošanu norādīja simboli zemes svētnīcas kalpošanā (Ebr 9:8–14).

Tagad simbolu, zīmju un paraugu vietā mums ir pats Jēzus, ne tikai kā nokautais Jērs, kas ir izlējis Savas asinis par mūsu grēkiem (Ebr 9:12), bet kas kalpo mūsu labā kā Augstais Priesteris Debesu svētnīcā (Ebr 7:25). Lai gan glābšana, ko Viņš piedāvā, ir tā pati, šī pilnīgākā Viņa atklāsme un glābšana, kas atrodama Viņā, kā tā ir atklāta jaunajā derībā, padara to pārkumu par veco.

Izlasi Ebr 8:5 un Ebr 10:1. Kādu vārdu autors izmanto, lai aprakstītu vecās derības svētnīcas kalpošanu? Kā šī vārda izmantošana palīdz mums saprast jaunās derības pārkumu? _____

Padomā par šo: kāpēc zināšanas par Kristus dzīvi, nāvi un augstpriesterīgo kalpošanu mūsu labā dod mums labāku izpratni par Dievu nekā tad, ja mēs zinātu tikai par zemes svētnīcas dzīvnieku upurēšanas rituāliem? _____

Jaunās derības priesteris

Vēstule ebrejiem liek lielu uzsvāru uz Jēzu kā mūsu Augsto Priesteri Debesu svētnīcā. Skaidrākais jaunās derības izklāsts, kas atrodams Jaunajā Derībā, ir Vēstulē ebrejiem, un tajā uzsvārs ir uz Kristu kā Augsto Priesteri. Tā nav sagādīšanās. Kristus Debesu kalpošana ir nesaraucjami saistīta ar jaunās derības apsolījumiem.

Vecās derības svētnīcas kalpošana bija līdzeklis, ar kura palīdzību tika mācītas vecās derības patiesības. Tās centrā bija upurēšana un starpniecība. Tika nogalināti dzīvnieki, un viņu asinis priesteri izmantoja starpniecībai. Tie, protams, bija simboli glābšanai, kas atrodama tikai Jēzū. Pašos upuros glābšana nebija atrodama.

Izlasi Ebr 10:4. Kāpēc šo dzīvnieku nāvē nebija rodama glābšana? Kāpēc dzīvnieku nāve nebija pietiekama, lai nestu glābšanu? _____

Visi šie upuri un priesteru starpniecība, kas ar tiem bija saistīta, piepildījās Kristū. Jēzus kļuva par Upuri, uz ko ir balstītas jaunās derības asinis. Kristus asinis apstiprināja jauno derību, padarot Sinaja derību un tās upurus par "veciem" un atceltiem. Patiesais upuris tika pienests reizi par visām reizēm (Ebr 9:26). Kad Kristus bija nomiris, nebija vairs nekādas vajadzības pēc tā, lai kādi dzīvnieki tiktu nogalināti. Zemes svētnīcas kalpošana bija pilnībā piepildījusi savu funkciju.

Izlasi Mt 27:51, kas stāsta, kā, Jēzum mirstot, priekšgars zemes svētnīcā tika pārrauts uz pusēm. Kā šis notikums palīdz mums saprast, kāpēc zemes svētnīca tika aizstāta?

Ar šiem dzīvnieku upuriem saistīta bija priesteru kalpošana, ko veica levīti, kas pienesa upurus un bija starpnieki zemes svētnīcā tautas labā. Kad beidzās upurēšana, beidzās arī vajadzība pēc viņu kalpošanas. Viss bija piepildīts Jēzū, kas tagad pats ar Savām asinīm kalpo Debesu svētnīcā (sk. Ebr 9:12), būdams par starpnieku mūsu labā. Šis ir cerības un apsolījuma pamats, kāds mums ir jaunajā derībā.

Kā tas liek tev justies, saprotot, ka šobrīd Jēzus ar Savām asinīm kalpo Debesīs mūsu labā? Cik lielu pārlicību un drošību tas tev dod attiecībā uz glābšanu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Baudīdams maizi un vīnu kopā ar mācekļiem, Kristus tiem svinīgi apsolīja būt par Pestītāju. Viņš tiem deva jaunu derību, caur kuru visi, kas Viņu pieņem, kļūst par Dieva bērniem un mantiniekiem kopā ar Kristu. Līdz ar šo derību tiem pieder visas svētības, ko Debesis var dāvināt šajā un nākamajā dzīvē. Šo derības aktu vajadzēja apstiprināt ar Kristus asinīm. Sakramenta pasniegšanai vienmēr bija jāatgādina bezgalīgais Upuris, kas pienests par ikvienu no tiem atsevišķi kā par daļiņu no kritušās cilvēces lielās ģimenes.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 659. lpp.)

“Vispārsteidzošākā šī miera līguma iezīme ir grēciniekam parādītā piedodošās žēlastības pārbagātība, ja viņš nožēlo un novēršas no sava grēka. Svētais Gars apraksta evaņģēliju kā glābšanu, pateicoties mūsu Dieva maigajai žēlastībai. “Jo Es būšu žēlīgs viņu netaisnībām un viņu grēkus vairs nepieminēšu.” (Ebr 8:12) Vai Dievs novēršas no taisnības, izrādot grēciniekam žēlsirdību? Nē, Dievs nevar parādīt necieņu Savam likumam, paciešot tā pārkāpšanu nesodot. Jaunajā derībā dzīvības nosacījums ir pilnīga paklausība. Ja grēcinieks nožēlo un atzīst savus grēkus, viņš atradīs piedošanu. Ar Kristus upuri viņa labā viņam ir nodrošināta piedošana. Kristus ir apmierinājis likuma prasības ikviena nožēlojoša, ticīga grēcinieka labā.” (Elena Vaita “God's Amazing Grace”, 138. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāda priekšrocība ir tam, ka likums ir rakstīts sirdīs, nevis uz akmens plāksnēm? Ko ir vieglāk aizmirst – likumu, kas rakstīts uz akmens, vai likumu, kas rakstīts sirdī?

2. Kopš cilvēces krišanas glābšana ir bijusi atrodama tikai Jēzū, pat ja šīs patiesības atklāšanās dažādos vēstures posmos ir bijusi atšķirīga. Vai derības nedarbojas tādā pašā veidā?

3. Izlasi vēlreiz otro Elenas Vaitas citātu šodienas pētījumā. Ko viņa domā ar “pilnīgu paklausību” kā nosacījumu derības attiecībām? Kurš ir vienīgais, kas ir parādījis “pilnīgu paklausību”? Kā šī paklausība atbild uz likuma prasībām mūsu labā?

KOPSAVILKUMS:

Jaunā derība ir lielāka, pilnīgāka un labāka glābšanas plāna atklāsme. Mēs, kas tajā piedalāmies, to darām ticībā – ticībā, kas atklājas paklausībā likumam, kas rakstīts mūsu sirdīs.